

Geografia ako vyučovací predmet na stredných školách v Košiciach

Stela CSACHOVÁ

Abstract: *The paper's aim is to summarize the current state of Geography as a school subject at secondary schools in the city of Košice. We investigated the secondary grammar schools, secondary technical schools, hotel and business academies looking for how many geography lessons they provide and how they are distributed in the school years. Whereas the secondary grammar schools are almost unified in providing the geographical education in its basic framework according to National Curriculum, the secondary technical schools vary in topics of geography lessons. Knowing the situation in teaching geography at secondary schools is helpful for the academic workplace to understand a number of issues: whether the schools exceed the number of geography lessons in the School Curriculum, what geography-related subjects are taught at secondary technical schools, get the overview of prospective job offers to graduates (geography teachers in double-specialisation), and the possibility of graduates - single geography specialisation students to take the in-service pedagogical education to become the teachers at f. ex. secondary technical schools. The engagement of schools in Geographic Olympiad is also touched in the paper.*

Keywords: *geography, secondary schools, secondary grammar schools, technical schools, academies, Košice*

Úvod

Pre vysokoškolské pracovisko, ktoré „produkuje“ učiteľov geografie, je dôležité poznať sieť školských zariadení a stav vo vyučovaní geografie v mieste svojho pôsobiska. Spolupráca (nielen) so strednými školami je pre vysokoškolské pracovisko dôležitá a realizuje sa prostredníctvom rôznych školských a mimoškolských aktivít a podujatí. Študenti stredných škôl majú možnosť navštíviť akademické pracovisko napríklad v rámci Dní otvorených dverí, môžu sa zúčastniť Geografickej olympiády alebo zažiť prednášku s pracovníkmi vysokoškolského pracoviska. Kontakt so strednými školami sa realizuje aj prostredníctvom študentov počas ich pedagogickej praxe, ktoré realizujú najmä v meste Košice a jeho okolí.

V príspevku sa pokúsime sumarizovať stav vo vyučovaní geografie na stredných školách v meste Košice popisným spôsobom. Do výskumu boli zahrnuté gymnáziá, stredné odborné školy a akadémia, v ktorých sa vyučuje geografia. Cieľom je získať informácie o vyučovaní geografie, geografii príbuzných predmetov, resp. čiastkových geografických disciplín podľa typu strednej odbornej školy, ich hodinovú dotáciu v jednotlivých ročníkoch (porovnať rámcový učebný plán v Štátnom vzdelávacom programe s variabilnou zložkou ako súčasťou Školského vzdelávacieho programu).

Význam príspevku vnímame vo viacerých rovinách. Okrem spomínanej sumarizácie aktuálneho stavu vo vyučovaní geografie ponúkne absolventom učiteľského štúdia v kombinácii s geografiou prehľad škôl, kde majú možnosť hľadať si zamestnanie. Príspevok môže byť nápomocný aj pre tých študentov jednodoborového štúdia geografie, ktorí sa rozhodnú doplniť svoje vzdelanie o doplnujúce pedagogické štúdium a ktorých vedomosti a zručnosti by boli významnou posilou pri odborných geografických predmetoch na stredných odborných školách. V neposlednom rade je dôležitý pre pracovisko v umiestňovaní propagačných aktivít pre študentov stredných škôl, ktoré môžu spoločne rozhodovať pri výbere, kam ísť študovať geografiu na vysokej škole.

Geografia ako vyučovací predmet na stredných školách

V zahraničnej literatúre sa na vyjadrenie geograficky vzdelaného človeka používa pojem geografická gramotnosť - geoliteracy (Edelson 2011, Jackson 2008), ktorá predstavuje „systém poznatkov prírodných a socioekonomických podmienok a faktorov života spoločnosti v globálnych i regionálnych rozmeroch“. Geografia sa vyzdvihuje ako najkomplexnejšia veda s najväčším priestorovým záberom. Autori zastávajú názor, že geografia by mala byť poňatá z pohľadu reálnych a každodenných činností človeka a mala by byť oslobodená od pasívneho prijímania teoretických poznatkov, ktoré slúžia len na vysvetľovanie.

Geografia ako jeden z výchovno-vzdelávacích predmetov má v slovenskom vzdelávacom systéme svoje pevné miesto vo vzdelávacom programe základnej i strednej školy. Podľa Štátneho vzdelávacieho programu (ŠPÚ 2008, 2010) patrí do vzdelávacej oblasti Človek a spoločnosť. Vyučovanie geografie je formálne ukotvené v štátnom vzdelávacom štandarde, ktorý obsahuje obsahové a výkonové štandardy na žiaka. Zmeny v geografii ako vyučovacom predmete na základných a stredných školách nastali v roku 2008 znížením počtu hodín. Pre základné školy bolo stanovených 5 vyučovacích hodín geografie, pre gymnáziá boli stanovené 4 vyučovacie hodiny geografie. Rozpis časovej dotácie do jednotlivých ročníkov je v kompetencii školy, avšak odporúčanie je nasledovné: v 1. a 3. ročníku po 1 hodine, v 2. ročníku 2 hodiny týždenne. Školské vzdelávacie programy umožňujú základnú dotáciu v obmedzenom rozsahu navýšiť. V súčasnosti (rok 2014) bolo avizované prerokovávanie pracovnej verzie Štátneho vzdelávacieho programu pre geografiu na gymnáziách. Stredné odborné školy majú spracované vzdelávacie štandardy Štátnym inštitútom odborného vzdelávania. Geografia má vytvorený vzdelávací štandard pre študijné odbory, ktorých absolvovaním žiak získa úplné stredné odborné vzdelanie (platný od roku 2013). Podľa neho je hlavným cieľom geografie v strednej odbornej škole je pripraviť študentov na pozorovanie a porozumenie súvislostí medzi javmi a procesmi, ktoré sa odohrávajú v krajine (od miestnej po planetárnu dimenziu) a sú spôsobené vzájomným prepojením prírodných a spoločenských faktorov.

Vyučovanie geografie na stredných školách v Košiciach

Prieskum bol realizovaný v školskom roku 2012/2013 a 2013/2014 využitím viacerých metód zisťovania, a to osobných rozhovorov s pedagógmi, elektronickým vyhľadávaním a elektronickým dotazovaním. Z internetových stránok škôl bol spracovaný prvý náhľad na situáciu, ktorá bola neskôr konfrontovaná osobnými stretnutiami s pedagógmi v školách alebo na stretnutiach na našom pracovisku počas viacerých podujatí. Z celkového počtu 60 stredných škôl (podľa Ústavu informácií a prognóz školstva) v Košiciach v roku 2014 sa prieskumu zúčastnilo 31 stredných škôl, z toho 15 gymnázií, 13 stredných odborných škôl a 3 akadémie. Z prieskumu boli vynechané umelecky zamerané školy, zdravotné školy a iné odborné školy, kde nepredpokladáme vyučovanie geografie. S niektorými školami sa nám nepodarilo skontaktovať sa.

Vyučovanie geografie na gymnáziách

Prieskumu sa zúčastnilo 15 gymnázií – 9 štátnych gymnázií, 4 cirkevných gymnázií a 2 súkromné gymnáziá. Medzi gymnáziami sme sledovali hodinovú dotáciu geografie v jednotlivých ročníkoch, príp. sme si všimli rozdiely medzi štátnymi, cirkevnými a súkromnými gymnáziami. Niektoré gymnáziá, rešpektujúc rámcové učebné plány, si v rámci školských vzdelávacích programov iba mierne upravili časovú dotáciu hodín v jednotlivých ročníkoch. Zo zistení vyplýva, že na piatich gymnáziách (Gymnázium Poštová, Gymnázium Tomáša Akvinského, Gymnázium Alejová, Gymnázium Opatovská) sa geografia vyučuje tak ako je odporúčaná v rámcových učebných plánoch – 1 hodina v 1. ročníku, 2 hodiny v 2. ročníku a 1 hodina v 3. ročníku, spolu 4 vyučovacie hodiny v predmete geografia. Ostatné školy si mierne upravili rozdelenie vyučovania do dvoch ročníkov po 2 vyučovacie hodiny (Gymnázium Šrobárova, Gymnázium košických svätých mučeníkov a Evanjelické gymnázium J. A. Komenského). Štedrejšiu dotáciu geografie zaznamenávame na Súkromnom gymnázium Dneperská, Súkromnom gymnázium Katkin park a Športovom gymnázium (po 6 hodín). Distribúcia hodín geografie v jednotlivých ročníkoch na gymnáziách je zaznamenaná v tabuľke č. 1. Zisťovali sme aj ponuku seminárov z geografie, ktoré sú spravidla zamerané na prípravu na maturitu, resp. pre záujemcov o geografiu ako príprava na ďalšie štúdium, kde je geografické vzdelanie potrebné. Semináre z geografie ponúkajú takmer všetky školy v rozsahu 2 – 6 hodín. Podľa vyjadrení pedagógov je cieľom seminárov z geografie opakovanie a dopĺňanie učiva podľa cieľových požiadaviek. Na seminári majú žiaci viac času na prezentácie a praktické cvičenia, najmä o prácu s atlasom a tematickými mapami, o. i. píše seminárne práce na zvolenú tému. Nadpriemerný počet je uvedený pri Evanjelickom gymnázium J. A. Komenského, kde sa vyučuje geografia v slovenskom a anglickom jazyku. Študenti majú v kvinte, sexte a septime jednu hodinu geografie v slovenskom a jednu hodinu geografiu v anglickom jazyku. Aj počty hodín seminárov z geografie sú vysoké tým, že štyri hodiny sa vyučuje v slovenskom a štyri hodiny v anglickom jazyku.

Tab. 1. Počet vyučovacích hodín geografie v jednotlivých ročníkoch na gymnáziách v Košiciach

gymnázium v Košiciach	ročníky					
	1.	2.	3.	4.	5.	spolu
štátne						
Gymnázium Park mládeže 5	2	1	2	4 SEG		5
Gymnázium Milana Rastislava Štefánika	2	2	1	3 SEG		
<i>Francúzske bilingválne gymnázium</i>	0	1	2	2	3, 2 SEG	8
<i>8-ročné gymnázium</i>	2	2	0	1, 3 SEG		5
Gymnázium Poštová 9	1 (určité triedy 2)	2	1, 2 SEG	4 SEG		5
Gymnázium Šrobárova 1	0 (jedna trieda 2)	2	2, 2 SEG	6 SEG		4
Gymnázium Opatovská 7	1	2	1, 2 GCR	6 (3x2) SEG		4
Gymnázium Alejová 1	1	2	1, 2 SEG	2 SEG		4
<i>8-ročné gymnázium</i>	1	2	1	0		4
Gymnázium a Základná škola s vyučovacím jazykom maďarským	1	2	2	2 SEG		5
Športové gymnázium, Trieda SNP 104	1	2	1	2, 2 SEG		6
Gymnázium a osemročné gymnázium Trebišovská 12	1	1	1	6 (3x2) SEG		3
<i>8-ročné gymnázium</i>	1	2	2	0		5
Cirkevné						
Evanjelické gymnázium Jána Amosa Komenského	0	2	2	1, 3 SEG	8 (4x2) SEG	5
<i>8-ročné gymnázium</i>	2	2	3	3SEG	8 (4x2) SEG	7
Gymnázium sv. Tomáša Akvinského	1	2	1	4 SEG		4
Gymnázium sv. Edity Steinovej	0	2	0	0		2
Gymnázium sv. Košických mučeníkov	0	2	2, 2 SEG	5 SEG		4
Súkromné						
Súkromné gymnázium, Dneperská 9	2	2	2	3 SEG		6
Súkromné bilingválne gymnázium Katkin Park						
<i>bilingválne gymnázium</i>			2	2	2	6
<i>Gymnázium</i>	2	0	0	2		4

SEG – seminár z geografie

Situácia, keď na jednej strednej škole sú triedy toho istého ročníka s rozdielnym počtom hodín geografie možno vysvetliť nasledovne. Rozdiely nastávajú vtedy, ak sa triedy špecializujú na konkrétne predmety a majú vlastný školský časovo-tematický plán. Napríklad na Gymnáziu Šrobárova v 1. ročníku má geografiu iba trieda zameraná na informatiku, kým v ostatných triedach sa geografia neučí. Podobne je to na Gymnáziu Poštová, kde sa v triedach 1. ročníka zameraných na matematiku a jazyky vyučuje 1 hodina geografie a 2 hodiny vo všeobecnej triede.

Vyučovanie geografie na stredných odborných školách a akadémiách

Zaujímavé zistenia vyplynuli na stredných odborných školách. Možno konštatovať, že mnohé stredné odborné školy a akadémia poskytujú predmet geografia, resp. špecializovanejší geografický predmet podľa zamerania študijného odboru. Tabuľka 2 uvádza ich podrobnejší prehľad a časovú dotáciu v jednotlivých ročníkoch. Hodinovú dotáciu niektorých predmetov sa nám nepodarilo zistiť.

Tab. 2. Počet hodín vyučovania geografie na stredných odborných školách v Košiciach

stredné odborné školy	ročník			
	1.	2.	3.	4.
štátne				
Stredná priemyselná škola stavebná a geodetická				
<i>Geografia</i>	1			
<i>Geodézia</i>	2	2	4	3
<i>Geografické informačné systémy</i>				2
<i>Diaľkový prieskum zeme</i>				1
<i>Hospodárska geografia*</i>				
<i>Kartografia*</i>				
Stredná priemyselná škola dopravná				
<i>Geografia</i>			1	
<i>Hospodárska geografia</i>	1	1	1	
<i>Dopravná geografia</i>	3			
Stredná priemyselná škola				
<i>Základy fyzickej geografie</i>	2			
Stredná odborná škola Jána Bocatia				
<i>Geografia cestovného ruchu</i>	1			2
<i>Geografia cestovného ruchu</i>	3	2	1	2
<i>Cestovný ruch</i>				1
Stredná odborná škola železničná				
<i>Dopravná geografia</i>	2			
<i>Hospodárska geografia</i>	2	1	1	
<i>Cestovný ruch*</i>				
<i>Služby a cestovný ruch</i>	1	1	1	
Stredná odborná škola pôšt a telekomunikácií				
<i>Hospodárska geografia</i>	1	2	1	
Stredná odborná škola, Ostrovskeho				
<i>Geodézia*</i>				
<i>Geografia*</i>				
<i>Hospodárska geografia</i>	2			
Stredná odborná škola automobilová				
<i>Dopravná geografia</i>	2			

Tab. 2. pokračovanie

Stredná odborná škola-Szakközépiskola J. Szakkayho				
<i>Hospodárska geografia</i>	2			
<i>Geografia*</i>				
<i>Dopravná geografia*</i>				
SOŠ poľnohospodárstva a služieb na vidieku				
<i>Hospodárska geografia</i>		3		
akadémie				
Obchodná akadémia Polárna				
<i>Hospodárska geografia</i>	2			
<i>Geografia cestovného ruchu*</i>				
Obchodná akadémia Watsonova				
<i>Hospodárska geografia</i>	1			2SHG**
Hotelová akadémia				
<i>Geografia</i>		1		
<i>Geografia cestovného ruchu</i>				2
<i>Náuka o krajine</i>			2	
súkromné				
Súkromná pedagogická a sociálna akadémia, Požiarnická ulica				
<i>Geografia</i>	1			
Súkromná stredná odborná škola, Postupimská				
<i>Geografia cestovného ruchu</i>			2	2
Súkromná stredná odborná škola ekonomická				
<i>Geografia</i>	3			
<i>Hospodárska geografia*</i>				

* rozsah hodín sa nepodarilo zistiť, ** seminár z *Hospodárskej geografie*

Najviac geografických a geografii príbuzných predmetov sa vyučuje na Strednej priemyselnej škole stavebnej a geodetickej v Košiciach. V každom ročníku poskytuje geografický alebo geografii príbuzný predmet, pričom najvyššia hodinová dotácia analogicky pripadá na Geodéziu. S geografiou sa stretávajú študenti aj na Strednej priemyselnej škole dopravnej, kde sú predmety orientované na jednotlivé typy dopravy. Na Strednej odbornej škole Jána Bocatia je študentom poskytovaná geografia cestovného ruchu. Na obchodných akadémiách sa vyučuje Hospodárska geografia a na hotelovej akadémii okrem Geografie aj Geografia cestovného ruchu a Náuka o krajine. Podľa vyjadrení pedagógov učiteľia čerpajú z existujúcich učebníc a dopĺňajú ich o vlastné materiály.

Nazdávame sa, že pre vyučovanie týchto špecializovanejších predmetov geografie môžu byť vhodní aj absolventi jednoodborového štúdia geografie, ktorí, po doplnení pedagogického štúdia, majú taktiež možnosť vyučovať. Uplatniť sa môžu vo vyučovaní predmetov, ktoré majú počas svojho štúdia vo väčšom rozsahu ako študenti učiteľského štúdia, a to napr. Geografické informačné systémy, Diaľkový prieskum zeme, Geografia cestovného ruchu, Náuka o krajine a iné.

Stredné školy v Košiciach a Geografická olympiáda v rokoch 2010 – 2014

Ďalším ukazovateľom vyučovania geografie na stredných školách je zapojenosť do Geografickej olympiády. Je to predmetová súťaž, ktorej poslanie je prehľbovať a rozširovať vedomosti žiakov z geografie a zaujímať sa o geografiu aj mimo vyučovania. Zapojenosť školy do Geografickej olympiády sa odvíja predovšetkým od učiteľa geografie, ktorého cieľom by malo byť vzbudiť záujem o svoj vyučovací predmet a motivovať študentov k náročnejšej práci v predmetovej olympiáde.

Tab. 3. *Prehľad stredných škôl mesta Košice zapojených do Geografickej olympiády v rokoch 2010 – 2014. V zátvorke je uvedený počet študentov.*

šk. rok	počet zapojených škôl	gymnázia	stredné odborné školy
2009/2010	8	Gymnázium koš. Sv. mučeníkov (2) Evanj. Gymnázium J.A. Komenského (3) Gymnázium Alejová (2) Gymnázium Šrobárova (3) Gymnázium Exnárova (2) Gymnázium Poštová (2) Súkr. gymnázium Dneperská (1)	SOŠ Pôšt a telekomunikácií (3)
2010/2011	8	Gymnázium Alejová (2) Gymnázium M. R. Štefánika (1) Gymnázium Exnárova (4) Gymnázium Poštová (5) Gymnázium S. Máraiho (2) Gymnázium T. Akvinského (1) Súkr. Gymn. Dneperská (2)	SOŠ Pôšt a telekomunikácií (3)
2011/2012	3	Evanj. Gymnázium J.A. Komenského (7) Gymnázium Poštová (1)	SOŠ Pôšt a telekomunikácií (2)
2012/2013	6	Evanj. Gymnázium J.A. Komenského (6) Gymnázium Alejová (2) Gymnázium Poštová (12) Gymnázium S. Máraiho (1) Gymnázium T. Akvinského (1) Súkr. Gymn. Dneperská (2)	
2013/2014	6	Evanj. Gymnázium J.A. Komenského (7) Gymnázium Alejová (4) Gymnázium Poštová (16) Súkr. gymnázium Dneperská (1) Súkr. gymnázium Katkin Park (4)	SPŠ Dopravná (SOŠ Pôšt a telekomunikácií bola zlúčená s SPŠ Dopravnou) (3)

V ostatných piatich školských rokoch sa krajské kolo Geografickej olympiády v Košickom kraji konalo na pôde nášho pracoviska. Zapojenosť košických škôl do krajského kola Geografickej olympiády pre stredné školy sa dá hodnotiť ako priemerná, vzhľadom na celkový klesajúci charakter. Za uplynulých päť rokov zaznamenávame interval 3 – 8 zapojených škôl vo všetkých kategóriách (A, B, CD, Z). Tab. 3 naznačuje, že viac-menej ide o tie isté stredné školy. Zapájajú sa najmä gymnázia, no takmer každý školský rok sa zapojí jedna stredná odborná škola. Za sledované obdobie sa najviac študentov sa zapája z Gymnázia Poštová a Evanjelického gymnázia J. A. Komenského. Bolo by vhodné, aby sme sa Geografickej olympiáde venovali už v didactickej príprave študentov učiteľského štúdia, ktorí budú nachádzať záujemcov o geografiu z radov svojich študentov.

Záver

Postavenie geografie medzi ostatnými všeobecno-vzdelávacími predmetmi sa po reforme v roku 2008 podľa nášho názoru oslabilo. Podľa našich zistení je geografia síce u študentov obľúbeným predmetom, no nevidia v ňom význam poznatkov pre svoju ďalšiu profiláciu. Z rozhovorov s pedagógmi o tom svedčí aj stále sa znižujúci počet študentov maturujúcich z geografie.

Na základe zistení o stave vo vyučovaní geografie v meste Košice možno konštatovať, že vyučovanie geografie na gymnáziách je stabilné a jeho časová dotácia významne neprevyšuje rámcové učebné plány. Na stredných odborných školách sa vyučuje široká paleta špecializovanejších geografických alebo geografii príbuzných predmetov podľa študijných odborov školy. Vnímanie geografie, resp. povedomie o význame geografie ako vyučovacieho predmetu sa stáva dôležitým nástrojom pre akademické pracovisko, ak chce pritiahnúť študentov k štúdiu geografie. Cieľom každého akademického pracoviska by malo byť podieľanie sa na šírení, ako uvádzajú Matlovič a Matlovičová (2012) „významu geografie pre spoločnosť“ a budovaní „spoločenskej relevancie geografie“.

Na základe uvedeného si dovoľme zhrnúť oblasti budovania spolupráce medzi vysokými a strednými školami. Pre akademické pracovisko je jednoznačne dôležité spolupracovať so strednými školami a diskutovať nasledujúce otázky:

- posilňovanie povedomia o význame geografického vzdelania u študentov,
- spolupráca s učiteľmi geografie v oblasti rôznych vzdelávacích podujatí na pôde univerzity alebo na pôde strednej školy,
- prehĺbenie záujmu pedagógov, študentov učiteľstva geografie a študentov samotných o Geografickú olympiádu,
- spolupráca s pedagógmi počas pedagogických praxí študentov učiteľstva,
- propagácia možnosti doplnkového pedagogického štúdia pre jednodoborových študentov, ktorí môžu byť vhodnými kandidátmi napr. pre stredné odborné školy,
- participácia pracoviska na rôznych populárno-vedeckých podujatiach,
- prehĺbenie spolupráce s Metodickým centrom v Košiciach, spolupráca pri organizovaní vzdelávacích podujatí.

Literatúra

- EDELSON, D. 2011: Geo-Literacy. Preparation for Far-Reaching Decisions. *National Geographic Education*. Dostupné na: http://education.nationalgeographic.com/education/media/what-is-geo-literacy/?ar_a=1.
- GIRMANOVÁ, T. 2013: Vyučovanie geografie na stredných školách v Košiciach. *Bakalárska práca*. Košice (Ústav geografie, Prírodovedecká fakulta UPJŠ).
- HERBER, V. 2005: Několik poznámek k proměnám geografie a geografického vzdělávání. *Portál Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR*. Dostupné na: <http://www.msmt.cz/vzdelavani/zakladni-vzdelavani/program-seminare-historie-a-skola-iv>.
- JACKSON, P. 2008: Thinking Geographically. *Geography*, 91(3), 199-204. Dostupné na: <http://www2.johnabbott.qc.ca/~geoscience/intro/Bryce/Jackson2006ThinkingGeographically.pdf>.
- MADZIKOVÁ, A., KANCÍR, J. 2002: Práca s talentovanou mládežou v rámci geografickej olympiády. *BIGEČHE*, 4, 44-56.
- MATLOVIČ, R., MATLOVIČOVÁ K. 2012: Spoločenská relevancia a budovanie značky geografie. *Geografie*, 117, 33-51.
- ŠPÚ 2008: *Štátny vzdelávací program – Geografia*. Bratislava (Štátny pedagogický ústav). Dostupné na: http://www2.statpedu.sk/buxus/generate_page.php_page_id=1221.html.
- ŠPÚ 2010: *Štátny vzdelávací program Príloha ISCED 3 – Geografia*. Bratislava (Štátny pedagogický ústav). Dostupné na: http://www.statpedu.sk/documents//16/vzdelavacie_programy/statny_vzdelavaci_program/prilohy/Geografiagymnazium.pdf.

VÁVRA, J. 2012: Zahraniční geografická kurikula, standardy a příklady hodnocení v roce 2012. *Metodický portál inspirace a zkušenosti učitelů*. Dostupné na: <http://clanky.rvp.cz/clanek/k/z/16709/zahranicni-geograficka-kurikula-standardy-a-prikladyhodnoceni-v-roce-2012.html/>.

Geography as a School Subject at Secondary Schools in Košice

Stela CSACHOVÁ

Summary: *The role of geography among other school subjects has, in our opinion, weakened in recent years. The aftermath of the school reform in 2008 was the drop of the number of geography lessons both in primary and secondary schools. Geography is, on one hand, a favourite subject to students, on the other hand, students do not see the importance of the knowledge for their further education. Another aftermath is a declining number of students taking the leaving school examination from Geography. Therefore, the teachers' beliefs about the role of geography for life are very important to be promoted to students.*

The aim of the paper is to present the current situation in geography teaching at secondary schools in the city of Košice. Apart from the secondary grammar school, we sought to find out whether and what geography or geography-related subjects are taught at secondary technical schools. Quantitative and qualitative e-research was done in 2013, further interviews with secondary school geography teachers were arranged in 2014.

It can be stated that geography teaching at secondary grammar schools in Košice is stable and schedule plans do not exceed the number of geography lessons defined in National Curriculum. It is worth mentioning that geography and geography-related subjects are being taught in many secondary technical schools in Košice, f. ex. Secondary School of Construction and Geodesy and Secondary School of Transport offering a number of subjects as Geography of Transport, Geography of Tourism, Geodesy, Remote Sensing etc.

It is assumed the university department graduating geography teachers should have intensive cooperation with secondary schools where geography is taught. It is inevitable for the academic workplace to preserve the contacts with secondary school geography teachers. The academic workplace should seek to:

- *foster the awareness of role of geography for life participating at various popular scientific events*
- *intensify the cooperation with secondary school teachers in their in-service education*
- *motivate the students and teachers to join the Geography Olympiad competition*
- *deepen the cooperation with Methodical-pedagogical centre in Prešov*
- *cooperate with supervising teachers during teaching practice*
- *promote the single-specialisation students the possibility to take „in-service pedagogical studies“ to become teachers in special geographical subjects*
- *inform the students and graduates with the net of secondary schools in Košice teaching geography.*

Tab. 1. *Number of geography lessons at secondary grammar schools in Košice*

Tab. 2. *Number of geography lessons at secondary technical schools in Košice*

Tab. 3. *Engagement of secondary schools in Geographic Olympiad in the years 2010 – 2014. (in parentheses the number of students is given)*

Adresa autora:

RNDr. Stela Csachová, PhD.

Ústav geografie,

Prírodovedecká fakulta,

Univerzita P.J. Šafárika,

Jesenná 5, 040 01 Košice

stela.csachova@upjs.sk